

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-10-12

Diarienummer:
KSN-2022-00668

Handläggare:
Ingrid Holström, Eva Hellstrand

Svar på motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 28 februari 2022

- att Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid, samt
- att Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Arbetsmarknadsnämnden har behandlat ärendet 26 september 2022 och föreslagit att motionen avslås. I nämnden lämnade ledamoten för (V) ett **särskilt yttrande**.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 29 september och föreslagit att motionen avslås. I nämnden lämnade ledamoten för (V) ett **särskilt yttrande**.

Föredragning

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden håller med motionären om att kostnaden för att ta körkort kan innebära en utmaning. Det kan också konstateras att för många gymnasieungdomar eller vuxna elever skulle en finansiering av ett körkort underlätta deras inträde på arbetsmarknaden och förbättra möjligheterna till egen försörjning efter studier.

Att kommunen går in och betalar körkortsundervisning skulle dock innebära en kostnad som är svår att försvara jämfört med andra anspråk på kommunens medel.

Utbildningsförvaltningen har uppskattat att kostnaden för att samtliga elever inom kommunal gymnasieskola skulle få gratis körkort skulle uppgå till cirka 20 miljoner kronor om året. Beräkningen grundas på antagandet om cirka 2 200 elever per år till en kostnad av 9 000 kronor per elev.

Antagandet på 9 000 kronor per elev kommer från ett projekt i Oskarshamn, som motionären också refererar till. I Oskarshamn kommer gymnasieelever från och med höstterminen 2022 att kunna söka ett körkortstipendium.

Förutom kostnaden för gymnasieskolan skulle också kostnaderna för elever i vuxenutbildningen tillkomma. I den kommunala vuxenutbildningen ingår svenska för invandrare (sfi), grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning samt särskild utbildning för vuxna (Lärvux).

Om antalet elever begränsas till de som läser gymnasial vuxenutbildning uppgick dessa enligt senaste statistik från KOLADA (databas för kommuner och regioner) för Uppsala kommun till cirka 6 400 elever för 2020. Med antagandet att kostnaden för körkort sätts till 9 000 kronor per elev skulle det innebära en kostnad detta år på cirka 58 miljoner kronor.

Motionären föreslår vidare att Uppsala kommun anställer körkorts lärare för att utbilda eleverna. Det skulle också få en konsekvens för det lokala näringslivet då dessa skulle konkurrera med befintliga körskolor om eleverna. Det skulle riskera att påverka förutsättningarna till fri konkurrens och dessutom kunna vara förenat med fler juridiska ställningstaganden gällande till exempel försäkringsfrågor.

I sammanhanget kan också nämnas att det sedan några år tillbaka finns ett särskilt körkortslån som administreras av Centrala studiestödsnämnden (CSN). Det kan ses som ett sätt att förbättra jämlikheten i förutsättningarna att finansiera ett körkort. Lånet kan sökas för arbetslösa och unga med gymnasieexamen utifrån vissa villkor.

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden bedömer att förslaget att erbjuda gratis körkort till gymnasieelever och elever inom vuxenutbildning inte är aktuellt att genomföra med hänsyn till främst de ekonomiska konsekvenser det skulle innebära för verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 oktober 2022
- Bilaga 1, Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

- Bilaga 2, Protokollsutdrag från arbetsmarknadsnämnden 26 september 2022
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 29 september 2022

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning

Ett körkort gör dig mer attraktiv på arbetsmarknaden. Körkort är för många unga nödvändigt för att kunna få jobb inom det område de är utbildade inom på gymnasiet. Det kan till exempel handla om jobb inom hemtjänsten, som rörmokare eller byggnadsarbete. Det är därför angeläget att kunna ta körkort medan man studerar vid gymnasiet, så att man är redo att gå ut i arbetslivet direkt efter studenten. Det är viktigt för den enskilda personen liksom för samhället i stort, bland annat eftersom det inom flera yrken råder brist på arbetskraft. Att ta körkort är idag så dyrt att det har blivit en klassfråga. Ett körkort kan kosta från 20000 kronor och uppåt. För de ungdomar som inte har möjligheten att köra privat ökar priset rejält. Detta slår hårt mot ungdomar som växer upp i familjer där föräldrarna inte har körkort eller bil, eller möjlighet att övningsköra med barnen. Många har helt enkelt inte råd. För många unga blir det ett moment 22: Utan körkort inget jobb, men utan jobb har man inte råd att ta körkort. Uppsala kommun kommer i framtiden att anställa många som idag läser på gymnasiet och vuxenutbildning. Som kommun tjänar vi på att ha en välutbildad arbetskraft. Därför bör vi ge elever på gymnasiet och vuxenutbildning möjlighet till gratis körkortsundervisning i skolan. De kommunala gymnasierna och den kommunala vuxenutbildningen bör införa körkortsundervisning som skolämne och anställa trafikskollärare. Som kommun har vi ansvar för att kommunens ungdomar får en så bra utbildning som möjligt och att låta ett körkort ingå i utbildningen skulle vara en stor förbättring.

Ett projekt med gratis körkort för elever på gymnasiet finns i Oskarshamn. Projektet med stipendier till körkort är på tre år och ska erbjudas alla elever på Oskarshamns kommunala gymnasium. Samhället är idag organiserat så att det för många underlättar enormt för livspusslet att ha körkort.

Jag yrkar på att:

Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid

Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Therese Rhann (-)

§ 66

Svar på motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

AMN-2022-00236

Beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 28 februari 2022

- att Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid, samt
- att Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 juni 2022
- Bilaga, Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

Särskilt yttrande

Torbjörn Björlund (V) anmäler särskilt yttrande enligt:

Vi har valt att inte stödja motionen eftersom vi anser att den går något för långt i sina yrkanden.

I motionen beskrivs den klassmarkör som körkort idag blivit i och med de höga kostnaderna. Något som definitivt är ett stort problem. Vi bejakar att många åker kollektivt men förstår också att det även i framtiden kommer att vara viktigt att kunna köra bil, både privat och i arbetet. Inte minst om elektrifieringen fortsätter i framtiden.

Arbetsmarknadsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2022-09-26

Att klassklyftorna ökar är även möjligheterna att ha råd att ta körkort ett tecken på. Det behöver därför utredas hur man ökar möjligheterna för alla i gymnasieutbildning och vuxenutbildning kan få hjälp till att ta körkort.

Enligt uppgift är ett förslag på väg fram som innebär en möjlighet till förberedande körkortsutbildning. Det är något som vi bejakar. Vi tror att det kan göras utan att det påverkar konkurrenssituationen med eventuella körskolor.

Vi vill se att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna till en verksamhet där man så långt det går hjälper elever till ett framtida körkort. Även möjligheten till samarbete med redan existerande körkortsutbildningar i civilsamhället bör utredas. De kan eventuellt anlitas som deltagande utförare i utbildningarna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 91

Svar på motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

UBN-2022-05292

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 28 februari 2022

- att Uppsala kommun erbjuder alla elever inom kommunala gymnasium och kommunal vuxenutbildning att kostnadsfritt ta körkort på skoltid, samt
- att Uppsala kommun anställer trafikskollärare som kan utbilda elever på kommunala gymnasier och vuxenutbildningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 juni 2022
- Bilaga, Motion om gratis körkort till elever på kommunala gymnasiet och vuxenutbildning från Therese Rhann (-)

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) anmäler särskilt yttrande:

Motionärens förslag kan vara budgetpåverkande och bör därför ingå i ordinarie budgetbehandling.

Det finns möjligheter till att införa en valfri kurs och att börja i liten skala för att se hur intresset och behovet för denna kurs ser ut bland eleverna. Tierps kommun har haft denna kurs.